

Slovenču dolgo in obširno — da ne rečem — preobširno učenje nemškega jezika prinaša. „Mi se naučimo toliko pisati in govoriti, da nas Nемец razume in mi njega“. To je tedaj vse? to je vzrok, da se nemščina tako dolgo in tako obširno uči? to vzrok, da se domačemu jeziku ne dajo — Bogme, ne milosti — ampak pravice!

(Konec sledi.)

Svarilno in podučno.

Stariši! pazljivi bodite pri ženitvah svojih otrok.

Poslovenjeno.

Bogatemu hišniku mesta B. je bilo napovedano, da dobil bo v stanovanje vojaka, kakor se to dan današnji ne zgodi ravno redko. Kakor pa je sploh znano, da si bogastvo in revščina ne podajate posebno prijazno rok, se je tudi naš mestnjani mislil znebiti in odkrižati vojaka s tem, da ga je udinjal, se vé, proti plačilu, v stanovanje neki borni vdovi. Povedati pa vendar še moremo v izgovor gospodarja, da imel je pri obilnem premoženju vendar le majhno stanovanje in tedaj tudi za svoje lastne potrebe le malo prostora; zraven tega pa se je imela še v kratkem edina njegova hčerka — zalo in berhko dete — omožiti z nekim bogatinom, ki že dva mesca v bližnji sosesčini prebiva ter se je nadjal, prec po poroki biti lastnik vsega lepega premoženja svojega očeta. Kdo tedaj bi se utegnil v tacih okolj-sinah pečati s ptujim vojakom!

Nekega večera je bila pri našem mestnjani posebno sjajna veselica. Soba je bila ovenčana, svečniki so viseli od stropa ter razsvitljevali bogato opravo sobe in vesele obraze gostov, ki so sedeli za mizo, obloženo z najboljšimi jedili in pijačami v toliko obilni meri, da šibila se je skoraj pod njih bremenom. Zaroka se je ravno praznovala domače hčerke, ktera je vsa srečna sedela poleg svojega zaročnika, krepkega in lepega moža. Na smert bi bili nocoj ljudje pred mislili, kakor na „vkvartiranega“ vojaka, pa ná — kar zapoje zvonec verh stopnic s tako silo, da se vsi prestrašijo, najbolj pa srečni zaročnik. Strežej stopi v sobo z naznanilom: kvartirani vojak je zunaj. Prišel je ravno po železnici, podal se v naznanjeno stanovanje, al tam je najdel ubogo vdovo bolno na smert; komaj mu je zamogla še naznaniti, kam da naj se podá. Gostovi, židane volje dozdej, osupnjeni eden družega gledajo; toda kmali se zdramijo in sami srečni veseli hočejo tudi druge vesele viditi. E kaj hočemo z revežem — reče eden izmed njih — lačen je morebiti, da se mu v želodec vidi; naj pride noter; bo z nami zajel. In vsi pričujoči poterdijo to misel; stoli se zmaknejo skupaj, strežeju pa velijo, naj vojaka noter pripelje. Vojak si ne dá tega dvakrat reči, odloži urno svoj „coken pok“ (Sack und Pack), ga s puško vred v kot postavi, potem pa stopi spodobno, skor bi rekel, nekako ponosno med veselo družbico ter se nazočim, akoravno prostak, omikano prikloni. Pa je tudi kavelj, da malo tacih; visok kot jelka, tenak kakor struna, okroglih lic, bel in rudeč kakor mleko in kri, pod nosom pa majhne začernele berkice, z eno besedo: korenjak od nog do glave. Vsem se berž na prvi pogled prikupi, in hišni oče ga po svoji pravici poleg sebe posadí. Da mu jedila od vseh strani ponujajo, se samo po sebi razume; vojak pa res tudi ne lomi kakor kmečka nevesta, ampak já in pije prav pošteno.

Ko se nekoliko okrepča in poživi, se začne ozirati po veseli družbici. Njemu nasproti sedita zaročnika. Ona, ker si imata veliko povedati, vsa v govorjenje zamaknjena, sta se med vso družbo najmanj za mladega vojnika zmenila, pa kdo jima bo to zameril; saj je dovolj znano, da imajo taki sami s seboj največ opraviti in govoriti. Tudi tukaj je imel, kakor se je čutilo, ženin svoji nevesti veliko skrivnostnega povedati, ker je bil v enomer proti nji obrnjen in kazal herbet novemu gostu. — Hišni oče zašepeta čez en čas vojaku na ušesa: „Una-le dva sta moja hči in pri-

hoduji zet; nalite si kupico, da ju nekolike zdramimo; piti hočemo na nju zdravje! Vojak toliko raje uboga, ker si še ni bil pogasil svoje žeje; natoči toraj kozarec, oče pa vstane in veselo ter glasno spregovori: „Na zdravje ženinu in nevesti, da ju blagoslovi mogočni Bog in jima dá doživeti srečne in vesele dni!“ Cela družba se vzdigne, prime za kozarce, glanso žvenketanje se začne odmevati, med katero se uberajo glasne vošila novozaročenima. Naš vojak ima še le zdaj priliko, viditi ženina natanko v obraz; — ravno hoče terčiti ob njegov kozarec, pa hipoma odmakne svojo roko ter začne meriti žlahnega gospoda od nog do glave. Pogleda ga še ojstreje v drugo, pogleda ga v tretje. Gosti se vsedejo zopet vsaki na svoje mesto.

Nad zaročnikom bi bilo zdaj pazljivo oko lahko spoznalo strah in trepetanje; vojak pa se globoko zamisli, pogleduje ženina, in vidi se mu na obrazu, da je sam s saboj v terdem boji. Mahoma pa, proti hišnemu gospodarju obrnivši se, urno vstane in reče: „Brez zamere, gospod, stopite za par besed z mano v stransko sobo“. Gospodar in vojak odideta, zaročnik se vidoma razgane kakor od gada pičen; obledí ko prazna ruta, ter med besedami: „oh, slabo mi je!“ svoj klobuk popade in jo skozi druge vrata urno iz sobe popiše. Pričujoči gosti ne vejo, kaj vse to pomeni, ko vojak in oče, slednji vés prepaden, zopet v sobo stopita. Na nju vprašanje, kje da je ženin, odgovoré gostovi, da ga je bolezen napadla in da je ravno vunkaj šel. Gredó za njim, al ne v hiši ne v njegovem stanovanju ni bilo ne sledú ne tirú bogatega gospodiča. Vojak zdaj zbrani družbi naznani, kar je bil že poprej hišnemu očetu skrivaj povedal, da ženin ni ne gospod ne bogatin, ampak velik potepúh, iz njegovega kraja domá. Še le pred malo časom je bil iz ječe izpušen, zapustil je domá svojo zakonsko ženo in otroke v veliki revščini, in hotel zdaj po zvijačah in goljufii svojo družino v še večjo nesrečo pripraviti. Natanjčnije preiskovanje v stanovanju potepúha je poterdilo besede vajakove skoz in skoz, ker vse pisma njegove, na ktere je svojo bogastvo in žlahni stan opiral, so bile ponarejene.

Za njim ni bilo najti sledú, zginil je kakor kafra; mlada zaročnica hvali Boga, da je tolike nesreče rešena, mladi vojak pa se tudi počuti v svojem „kvartirji“ prav dobro; — da! ljudje, ki se bolj natanko v zadeve družih ljudi vtikujejo, clo vediti hočejo, da bode v kratkem zet svojega hišnega gospodarja.

J. Levičnik.

Ozir po domovini.

Vsakemu domoljubu je mar za zgodovino svoje dežele. Marljivo so iskali, išejo pa tudi posebno sedanji čas učeni možje vire zgodovinske, prizadevajo si ohraniti ostanke in spomine iz starodavnih časov, ter jim trebijo mah pozabljivosti. Naši sedanji časi bodo kadaj stari; prihodnji rodovi jih bojo le iz zgodovine poznali. Da bi našim naslednikom tako ne šlo, kakor gré nam, je treba dovolj gotove tvarine njim zapustiti, in to ne le samo od cele dežele sploh, temuč tudi za posamne oddelke in kraje. Po vsi deželi živé možje, ki imajo vednosti in priložnosti zadost, da bi znali in mogli imenitnejše dogodke zapisati, — pa žalibog! celó malo se spravlja takega na dan. Začnimo enkrat v resnici! — Za 70 — 80 let nazaj imamo še žive priče, in to je že veliko. V pretečenih osemdesetih letih se je mnogo mnogo važnega dogodilo. Kar mi danes še lahko zremo, bi v desetih letih zvediti več ne mogli.

Največ časa, vednosti in priložnosti za prihodnje zgodovinske spise skerbeti imajo duhovni gospodje in učitelji. Tem je prav znano vse, kar se v celi fari pripetí, in ne zgubi se lahko, kar ti v dotične knjige zapišejo. Zraven tega se sme upati, da tako pričeto delo ne bo zaostalo; slehern bo pa tudi lahko brez ovinkov zvedil, kje se resnica v kakem prigodku najde. Ne zgubi se ravno preveliko

časa in tudi prevelike učenosti ni potreba. Velikrat je bolje, če se le „factum“ — zgodba — kakor je, brez posebne kritike zapiše; kaj takega zapisati pa ni ravno težavno. — Veselja mi vselej serce igra, kadar mi kak star gospod ali pa tudi kak priprost kmetič pripoveduje, kaj je v preteklih časih doživel. Bral sem veliko že od Napoleona I. in tedajne francozke vojske; nobena reč me pa ni tako mikala, kakor če mi je starih kter z perstom pokazal in povedal: „tukaj so stali Francozi — po uni cesti le so cesarki priderli itd.“ Ne rečem, da bi se take malinkosti zapisati morale, čeravno so imenitne za kraj, kjer so se primerile; saj tudi po pretečenih stoletjih kaka majhna reč pojasniti more veliko zgodovinske prekucije. Saj kar je del bistvenega, naj bi se ne prezeralo.

Naj mi je pripušeno, drobtinico tako podati „Novicam“ — namreč načert zgodovine podfare sv. Lenarta nad Loko.

Kar sem zapisal, sem zvedil od 87 let stare žene in od 80 let starega moža.

Kje je podfara sv. Lenarta?

Od stare fare v Loki pelje za selško Soro po dolgočasni soteski sedaj zadost lepa cesta proti Selcam, Železnikom, Zalemu logu in Sorici. Ko se dobro uro hodá korači po ti cesti, dolina bolj odperta prihaja in prijazno se z hriba na desni strani Sore kaže cerkev sv. Tomaža, podružnice selške fare. Po pokritem mostu dospješ hitro na Praprotne, prvo vas od Loke. Od tod storiš še ene stopinje in na levi strani ceste se odpre druga soteska, iz ktere urno potok v Soro hiti. Ako hočeš do sv. Lenarta priti, ali pa cerkvico sv. Valentina na Jarčjem berdu obiskati, zapusti tukaj cesto in memo malna jo potoku nasprot udari. Pot je od začetka prav slab in ptujcu, ako bi hotel ponoči po njem iti, bi svetoval pri Sodarji, zadnji gostivnici pri cesti, si preskerbeti vodja s svetilnico. Dobro, da to dolgo ne terpi; v poli ure prideš med lepe travnike, kjer te visoko z gore iz oserčja loških hribov nova in čedna cerkev sv. Lenarta pozdravlja; nižej na levo je cerkev sv. Valentina. Še debele pol ure po stermi stezi in pri cerkvi si! Ni posebno mikaven pogled od tod, vendar najlepši od vseh farnih cerkvá loške tehantije zvunej Loke. Od mogočnega Stola blizo do Kuma lahko šteješ glave gorá, ki stojé med Kranjskim, Koroškim in Štajarskim. Najlepši je pa viditi, kadar solnce že nad Blegašom proti zahodu stoji, Smelednik, Tujnice, Limbarsko goro, sv. Trojico itd. Obraz orjaškega Triglava nam zakriva Rakitovec. Nekaj hiš je naslonjenih na zgornji sredi 4200 čevljev visocega Mladega verha; še višje krog Koprivnika se Martinov verh razprostira, in zadej bolj proti zapadu je Blegaš — mejni čuvaj.

Ustanovljenje lokalije leta 1790.

Sv. Lenart je bil nekdanj podružnica selške fare. Petkrat vsako leto je bila sv. maša tukaj: o Božiču, o Velikinoči, nedeljo po sv. Florjanu, žegnansko nedeljo, in pa urna maša. Ob času cesarja Jožefa je živel v Selcih gospod A. Kupfer, duhoven brez službe. Slovel je kot imeniten spovednik, kajti je bil trikrat v Rimu. Po njegovem svetu sta ključarja Grosel in Debeljak okoli leta 1785 zidala farovž. Slasti Debeljak, premožen kmet, si je veliko prizadjal. On sam je 300 gold. založil, in toliko je v tistih časih zidanje sedanjega farovža stalo. V novi farovž se je imenovani gosp. A. K. preselil, in z pripomočjo ključarjev, od kterih je Debeljak rekel: „Faro moramo imeti, če tudi vse premoženje dam“, je dosegel, da je bila leta 1790 lokalija ustanovljena. Debeljak je zares obožal; pa hitro si je hiša opomogla, in še danes je njegov unuk terden kmet.

Perva inštalacija je tri dni terpela. Gospod Kufer je bil premožen in je po versti vse kmete cele lokalije gostil. — Duhovni so se hitro verstili in ob časih francozke vojske celó nobeden ni hotel te službe prevzeti. Poslednjič je vendar gosp. A. A. s pogojem, da mu bojo kmetje nekoliko proste

bire in les za kurjavo dajali, lesem prišel. Imenovani gosp. A. A. je zadnje leta svojega življenja ob pamet prišel.

Francozka vojska.

Francozka vojska hribovcem ni veliko prizadjala. Zunaj malega števila vojakov, ki so prišli po živine, slame in ovsa za vojaške potrebe, ni nič na vojskino čas opominjevalo. Spadala je okolica deloma pod mēra v Železnikih, deloma pod selškega. Le malo jih je bilo pred mērom poročenih. Slišali smo — mi pravi omenjeni stari mož — od Kranja sem jako streljati, pa zastran tega se nismo dali pri delu motiti. — Zopet smo bili cesarski.

Hude leta in obdelovanje griča.

V hudih letih kruha ni bilo, ker še oves ni dozorel. Pridelalo se je pa veliko podzemljic, da prehudega glada vendar ni bilo in nobenemu ni bila posebna sila beračiti. — Krog farovža in cerkve je bil zarašen gojzd, le zvonar je imel neke njivice. Že za gosp. A. K. je petdeset sežnjev od farovža neki kerčmar se vselil; ta gostivnica in farovž ste še sedaj edine hiši na griču. Vsaki gospodar je nekaj gremovja in gojzda v njive in travnike spremenil. Najlepši spomin si je pa postavil lokalist gosp. Gregor Kotar. Veliko žlahnega sadja je zasadil in pusti grič v prijeten vert pre naredil. Trud njegovih blaženih rok sedaj hvaležni uživamo. Bog mu plati! Njegove košice tukaj počivajo.

Češnje.

Vsakoršnega dobrega sadja se tukaj veliko pridela; najbolj pa slové češnje, kterih je sila veliko. Marsiktero leto pride veliko denarja za prodane češnje v te hribe; v dobrih letinah po 60, 80 goldinarjev skupijo nekteri. Lepe so pa res češnje tukaj tako, da Ipavci po nje pridejo in jih za ipavske v mestih prodajajo.

Nesreče.

Leta 1826 so rajniki knez in škof A. Wolf pri sv. Lenartu bili. Pred njimi nikoli še škofa ni bilo lesem. Hribovci so milostljivega višjega pastirja z možnarji počastiti hotli. Nek ptuj človek je bolje od njih hotel vediti, kako se možnarji terdo nabijejo. Zaničevaje vse dobrovoljno svarjenje svojeglavno na prah v možnar peska naspe ter ga z železom jako zabija; — železo in pesek napravita iskro, prah se uname in nesrečni človek je žalostno poginil. — Leta 1841 je bila huda ura na gori. Magnet na turnu je bil zanemarjen. Udari prvič na magnet. Železo ni šlo do tal; uima časa ga je prikrajšala. Strela po železni vezi na kor šine, ga dobro razrahlja, se verne, divjá dolgo krog cerkve in se pod cerkvijo na njivi zgubi. Zvonik je jel goreti. Previdni in serčni Luka Potočnik je zvonec otel, pa tudi Gašper Vidmar se je pri ognji pravega junaka skazal. Druga strela pade blizo farovža na tla, šviga med nogami gosp. L. St. v farovž memo kuharice v kuhinjo, potem v izbo na vse strani vse razruši, ter se v tla zgubi. Maček in pes sta bila mahoma mertva; farovž ni gorel, tudi ne gospodu ne kuharici se ni nič žalega pripetilo.

Nova cerkev.

Stara cerkev je bila borna, majhna — in zvonik je pogorel. Živa potreba je bila tedaj novo cerkev zidati. Težavnega dela so se krepko gosp. Matevž Lipovšek poprijeli ter ga z velikim trudom lepo doversili. Imamo lepo novo cerkev, ki je bila leta 1853 posvečena. Leto 1857 z močnimi potresi nas je prepričalo, da je nova cerkev terdno zidana, ker se ni poderla, čeravno je nekoliko terpela; sicer pa, zunej otave, pridelki niso bili pičli ne slabi.

Toča.

Toča je tukaj domá. Prav rada te hribe potolče. Posebno huda je bila leta 1853.

Rakovnači.

Ta kraj je bil nekdanj gnezdo rokovnačev, ciganov in kontrabantarjev. Sedaj je boljše, ker žandarji, sreča za celi kraj, nas res pogostoma obiskujejo.

Platno.

Ljudje se živé od živinoreje in poljedelstva. Pozimi pa še vedno kolovrate urno sučejo ker lahko platno prodajajo. Bolj bi jim mogel skopost kakor pa gizdost in pijančevanje očitati. Kruha ne stradajo, če so tudi z ovsenim zadovoljni.

Zdrav je naš kraj.

Kolere tukaj še nikoli ni bilo in zimice (merzlice) še po imenu hribovci ne poznajo. — c.

Prijazno povabilo.

Vodstvo gluhomutnišnice v Gorici se na vse stariše in druge predpostavljene oberne, naj bi gluhe in mutaste otroke, ako bi taci revežev v svojem kraju imeli, v tisto gluhomutnišnico izrežati poslali, kjer se taki otroci najpervo Boga spoznati, dobro brati, pisati, rajtati, risati in govoriti, kakor tudi v vseh družih šolskih vednostih, nekoliko že odrašeni fantje tudi kakega rokodelstva učijo, deklice pa pod vodstvom častitih šolskih sester zraven šolskih naukov prav čedno šivati, plesti, štikati in vseh drugih ženskih opravil. Za vso tako izrejo se plača sila malo; le 130 goldinarjev na leto, namreč za učenje, živež in obleko. Šolsko leto se začne mesca novembra.

Dopisi.

Iz Maribora 2. okt. Nek gospod — ? — se v časniku „Tagespost“ 28. kimovca ljuti, da se mi podravski in pomurski Slovenci domačega vladika radujemo ter vesele čustva svetu naznanjamo. Misli v dopisu iz Maribora 24. kimovca razgrnjene niso samo moje in R. B-ve, temoč misli slovenskega naroda sploh, ki je toliko let hrepenel po domačem pastirji; tega se lahko prepriča vsaka blaga duša ne v Gradcu, ampak med našim narodom. Tudi še Vam povem, da je dosti ljudi pri onoj svetečnosti solze samega veselja točilo, Boga slavilo in hvalilo za tolik dar. Prekuhane otrobe nam oponašate velé, da še za take radosti ni doba; menda mislite, da še le tedaj naj bi se radovali, kadar bi nas železna roka sovsema obinola ter narodnost zadušila. Take opomembe si ohranite za koga druga! Dopisnik pravi: „Res je, da sekovski škofje niso vsele umeli slovenščine, vendar nikdo ne more tajiti, da ne bi vedno bili skrbeli za dušno in telesno blagost našo“. Od leta 1219 — 1853 sta med 50 škofi morebiti znala eden ali dva slovenski (le poglejte imenik); tedaj je povse krivo Vaše „ne vsele“, bolje bi se reklo, skoro nikdar, ali pa — nikdar. Kaj pa bi Gračani bili rekli dobivaje od postanka sekovske škofije same škofe, ki bi ne bili črke nemški razumeli? Ali menda ne imamo mi pod milim nebom ravno tistih pravic zato, ker smo Slovenci? Drugo je na sredi kolača sedeti in si kruh rezati, drugo umeven pastir narodu biti in za njegovo omiko skrbeti. Pastirstva, ki je ljudem nerazumljivo, še nikoli poštena duša ni zagovarjala. Mladi duhovniki so se res nabirali po našem kraju, vsaj drugih bi ne bili mogli potrebovati, pa dostikrat ste pošiljali radi najboljše našince kamo za Sokol ali na druge pretežke župe izgovarjaje se, da vsi nimajo na Slovenskem prostora. Za bistrejše bi ga že vsekdar bilo, zakaj pa bi vi ne bili z onimi zadovoljni? Vem, niso naši ljudje dajali sinov v učilnice, da bi se po nemških planinah in gorah plazili, temoč da bi svoje ljudstvo podučevali in uglajevali. Od leta 1849 je bila druga, pa za najnovejše dōbe se je vzpet sprevrglo. Velite, da se je skrbelo za dušno pastirstvo. Dajmo! kako pa more kdo vreden dušen pastir biti, ki samo toliko svoj govor zna, kolikor ga je mati kakih 12 let naučila? Komur

je mar, da uspešno deluje v Gospodovi gorici, mu je treba narodni jezik dobro znati. Kdo pa je na to gledal? Branilo se je v semenišču slovenski golčati, in v rednih postavah se nam je bralo, da ne govorimo po našem, izvlasti pri mizi ne „propter urbanitatem!“ Součenci (tudi včasih kdo drugi) so nas slovenski govoreče posmehovali, psovali: „die windischen L..... reden schon wieder in ihrer Hundesprache“. To je živa resnica kakor je Bog v nebesih. Kdo nas je branil, kdo zagovarjal? Smo li imeli našince med kanoniki? Odtod prihaja, da še dan današnji imamo duhovnikov, ki namič prav po domače brati ne vedó, ne da bi pridige pravilno spisovati in govoriti znali, kakor se Resnikovi besedi spodobi; jihove pridige se mi zdijo kor prav tečna hrana v zamazani, gnjusni in nesnažni skledi. Kdo je tega največ kriv? Ne li oni, ki so je pošiljali. Poznam nekega na pol slovenskega duhovnika, ki prišedši iz semenišča na Slovensko je spisaval pridige po nemškem, in prihajal vsak teden v mesto k svoji materi pralji, da mu je poslovenjevala, kar je on nemški spisal; odtod toliko smešnic v pridigah in oznanilih. Še le leta 1849 so si bogoslovci sami sprosili urico vsak teden, da se vadijo v slovenščini. Čigava zasluga je to? Pastirske liste ste nam pošiljali do leta 1849 nemške. Ali tako oče dela s sinovi? Ne, nikdar ne — le očuh s pasterki! — Kako pa se je za učilnice skrbelo? Res jih imamo obilo, pa kako so osnovane (kruto malo jih iznemši)? Kakor se je od zgori ukazovalo. Učenci dovršivši vsakdanjo školo ne znajo pisati nemški ne slovenski, ne razumejo knjižice najložejšega obsežka. Je li to naloga narodnih učilnic? Kdo je tega kriv? Ali ne ogledstvo in oni, ki je postavljajo? Toliko se je odonod gledalo na našo omiko. Kakošno je pripravišče v Mariboru? Piškovega oreha ni vredno? Kako je bila urejena v Gradcu skušnja za naše učnike? O naši slovnici nišče ni čmrnil; vsaki škorenj se ne dá obuti na vsako nogo. Veste li, kak ukaz je slavno ministerstvo dalo pred nekimi leti za glavne narodne učilnice gledé na slovenščino? Koliko se ga je spolnilo? Kdo je tega kriv? Se to li pravi za učilnice skrbeti? Tedaj je živa in sveta resnica, kar sem ono pisal, — res res smo v narodnih rečeh pasterki bili! — Ako so slovenski učeni možje sekovskega dela toliko za narodnost delali, da se labodski ne morejo ž njimi meriti, sledi li odtod, da je to zasluga semeniške vzgaje ali višjega vodstva? Nikdar! Zahvaliti se imajo Onemu, od kterege vsa modrost prihaja, in svoji samouki ter neopešani marljivosti. V semenišču so se drugi večkrat jim norea delali oponašaje, da se jim možgani vrtijo, ko so se brez vodnika in učnika trudili, da bi nekda svetemu svanju zadovoljili in narodu koristili. Sekolovski.

Iz Ljubljane. Ker se živinozdravilska šola v Ljubljani vsako leto konča še le mesca oktobra, bode tudi letos konecletno izpraševanje ali preskušnja v ti šoli prihodnji pondeljek, torek in sredo, to je, 17., 18. in 19. dan tega mesca in sicer dopoldne od 9. do 12. ure, popoldne pa od 3. do 5. Pervi dan bo izpraševal vodja in učnik te šole dr. Bleiweis: iz živinoreje, porodostvoja, ozdravljanja notranjih boleznin, sodniškega živinoznanstva in ogledovanja mesa in klavne živine; — drugi dan gospod učnik Skale: iz raztelesovanja in telesnih opravil v zdravem stanji, iz ozdravljanja unanjih boleznin in operacij, — tretji dan dopoldne pa gosp. Fleišman: iz rastlinoznanstva, ki je živinozdravnikom potrebno. Izpraševanje je očitno in v domačem jeziku. Komur je mar zvedeti, koliko se učenci živinozdravilstva izučijo, je prijazno povabljen priti h preskušnjam. — Novo šolsko leto za šolo kovaško in živinozdravniško se začne po vseh Svetih; kdor želi v to šolo vzeti biti, naj se oglasi o vseh Svetih, kakor bo drugo pot v „Oglasniku“ povedano.